

245/3

SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. funkční období

245/3

USNESENÍ

*Stálé komise Senátu
pro Ústavu České republiky
a parlamentní procedury
č. 8 ze dne 11. července 2018*

SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

11. FUNKČNÍ OBDOBÍ

STÁLÁ KOMISE SENÁTU PRO ÚSTAVU ČR A PARLAMENTNÍ PROCEDURY

8. USNESENÍ

z 10. schůze, konané dne 11. července 2018,

k návrhu senátního návrhu zákona senátora Jiřího Dienstbiera a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR, ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 245)

Stálá komise Senátu pro Ústavu ČR a parlamentní procedury

I. konstatuje, že

- a) k problémům voleb různého typu pořádala v posledních letech několik odborných seminářů, na nichž byly formulovány náměty ke změnám zákonů o volbách obecních zastupitelstev, prezidenta republiky, také však Senátu. Ve vztahu k senátním volbám se jednalo jednak o způsob provádění změn ve vymezení volebních obvodů, jednak o reflexi nepříliš uspokojivé míry volební účasti, která pravidelně slouží ke kritice Senátu a senátorů. Pakliže považujeme poměrně nízkou volební účast především ve 2. kole voleb za problém, můžeme ji zkoušet zvýšit zajištěním lepšího informování o tom, že se 2. kolo vůbec koná. To bylo předmětem návrhu obsaženého v senátním tisku č. 209, který byl nicméně zamítnut Poslaneckou sněmovnou. Alternativou je úplné odstranění 2. kola při zachování požadavku zvolení senátora (víceméně) absolutní většinou odevzdaných hlasů. K tomu cílí nyní posuzovaný návrh;
- b) míra voličské účasti je odrazem značného množství přímých voleb v České republice konaných, přičemž volby senátní neurčují ani složení vlády ani podobu státního rozpočtu (tzv. volby druhého řádu), nekonají se celostátně, což se promítá v nižší publicitě, do uzavřeného 2. kola postupují pouze dva kandidáti, kteří nemusejí radě voličů vyhovovat, ba ani extrémně nevybočují z poměrně nevysoké účasti ve volbách jiných, přesto bývá právě 2. kolo voleb do Senátu kriticky hodnoceno;
- c) myšlenka zavedení tzv. australského hlasování věnovala v součinnosti s volebními experty dlouhodobější pozornost jako efektivnímu prostředku dosažení sledovaného cíle, tj. odstranění výtky nízké účasti voličů ve 2. kole voleb při zachování požadavku absolutní většiny nutné ke zvolení senátora;
- d) z dostupných údajů se nedá odhadovat, že výsledky tohoto typu hlasování by přinesly jiné politické složení Senátu;
- e) nový volební systém se nejeví být na úrovni okrskových volebních komisí nezvládnutelný, ač dozajista vyžaduje výrazné metodické vedení; pokud jde o soudní kontrolu voleb, byla by patrně účinnější než v současnosti;

- II.** **doporučuje** vzít v potaz, že volební účast ve 2. kole voleb by sice bylo možné zvýšit spojením s volbami jinými, obecními či krajskými, v takovém případě však jednak poklesne volební účast v kole prvním, jednak se evidentně změní výsledky (k rozhodujícímu kolu přijdou jiní voliči);
- III.** **shledává** předložený návrh zákona slibnou alternativou stávajícího volebního systému;
- IV.** **pověřuje** předsedkyni komise, aby toto usnesení předložila předsedovi Senátu a seznámila s ním všechny senátory.

Eliška Wagnerová v. r.
předsedkyně komise